

Öğretmenlerin Eğitimde Yeterlilik Düzeyleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretmenlerin Eğitimde Yeterlilik Düzeyleri Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27326>

Özet

Ö?retmenlerin E?itime ?nanma Düzeyleri Ölçe?i (ÖE?DÖ), ö?retmenlerin e?itimin temel amaçlarına ve i?levlerine ne ölçüde inandıkları?n? belirlemek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Ölçek, 2015 y?l?nda U?ur Ak?n ve Nadiye Y?ld?r?m tarafından yap?lan bir geçerlik ve güvenilirlik çalı?ması? sonucunda kullan?ma sunulmuştur. Toplam 25 maddeden ve dört alt boyuttan olu?an bu ölçek, ö?retmenlerin öğrencilerin toplumsalla?tırılması?, bireysel farklılıkların gözetilmesi, çok yönlü geli?imi ve üst öğrenime hazırlanması gibi kritik e?itim hedeflerine yönelik inançları?n? ölçmektedir. Ölçek, e?itim politikaları?n?n ve uygulamaları?n?n ö?retmenler nezdindeki kabul düzeyini anlamak için önemli bir gösterge sunar.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen ?nanmaları?, E?itim, Ö?retmenlerin E?itime ?nanma Düzeyleri Ölçe?i, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Yapı Geçerlili?i, Güvenirlik

Yazarlar

U?ur Ak?n, Nadiye Y?ld?r?m

Amaç

ÖE?DÖ'nün temel amacı, görev yapmakta olan ö?retmenlerin, e?itim sisteminin öğrencilere sağladığı faydalara ve ula?tırılmayı hedeflediği sonuçlara yönelik kişisel inanç ve güven düzeylerini tespit etmektir. Bu inanç düzeyleri, ö?retmenlerin mesleki motivasyonları?, sınıf içi uygulamaları?n? ve genel olarak e?itim sürecine olan bağlılıkları?n? anlamada kritik rol oynamaktadır.

Ölçek, dört temel boyutta ö?retmen inançları?n? analiz ederek, e?itim sisteminin hangi alanları?n?n (sosyal geli?im, bireysel ilgi, akademik hazırlık) ö?retmenler tarafından daha güçlü veya zayıf görüldüğünü ortaya koymayı hedefler. Elde edilen veriler, e?itim yöneticilerine ve politika yapıcılara, ö?retmenlerin sistem hakkındaki algıları?n? iyile?tirmeye yönelik stratejiler geli?tirmede rehberlik edebilir.

Yapı

Ö?retmenlerin E?itime ?nanma Düzeyleri Ölçe?i, e?itimin çok boyutlu doğasına odaklanan dört ana faktörden olu?an bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, ö?retmenlerin sadece akademik başarıya değil, aynı zamanda öğrencilerin sosyal, duygusal ve bireysel ihtiyaçları?n?n karşılanması?na yönelik inançları?n? da kapsamaktadır. Ölçek, e?itim inancı?n? tek bir genel puan yerine, spesifik

editsel hedeflere yönelik farklı inançlar bütünü olarak ele alır.

Ölçeğin ölçtüğü dört alt boyut şunlardır:

Toplumsallaştırma: Öğrencilerin sosyal beceriler kazanması, etik değerleri benimsemesi ve toplumun mutlu, uyumlu birer bireyi olarak yetiştirilmesi inancı.

Bireysel Farklılıklar: Öğrencilerin kendine özgü yeteneklerine, öğrenme hızlarına ve farklılıklarına uygun eğitim ortamlarının ve yaklaşımlarının sağlanmasına dair inanç.

Çok Yönlü Gelişim: Öğrencilerin bilişsel, sosyal, duygusal ve fiziksel olarak dengeli ve kapsamlı bir şekilde geliştirildiğine dair inanç.

Üst Öğrenime Hazırlanma: Öğrencilerin hem akademik olarak donanmış hem de her alanda okuyazar bireyler olarak bir sonraki eğitim kademesine veya hayata hazırlanmasına dair inanç.

Geçerlik

Ölçek tasarlama yapış geçerliliğini test etmek ve faktör yapısını belirlemek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. AFA öncesinde verilerin faktör analizine uygunluğunu sağlamak için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterliliği testi uygulanmıştır. Elde edilen KMO değeri 0.96 olarak belirlenmiştir. Bu değer, örneklem büyüklüğünün ve verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun olduğunu göstermektedir. Ayrıca, bu yüksek KMO değeri, maddeler arasındaki korelasyonun faktör analizi için yeterince güçlü olduğunu işaret etmektedir.

Güvenirlilik

Öğretmenlerin iç tutarlılık güvenirliliği, Cronbach's Alpha katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Ölçeğin alt boyutları için iç tutarlılık katsayıları genel olarak yüksek bulunmuştur. Dört alt boyut için elde edilen Cronbach's Alpha değerleri aşağıdaki gibidir:

Birinci Boyut (Toplumsallaştırma) için: 0.94

İkinci Boyut (Bireysel Farklılıklar) için: 0.88

Üçüncü Boyut (Çok Yönlü Gelişim) için: 0.87

Dördüncü Boyut (Üst Öğrenime Hazırlanma) için: 0.69

Genel olarak, ilk üç boyut oldukça yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahipken, dördüncü boyut kabul edilebilir bir düzeyde (0.69) güvenirlilik sergilemektedir. Bu sonuçlar, ölçeğin tutarlı ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal boyutlarını ortaya çıkarmak amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) yapılmıştır. Analiz öncesinde yapılan KMO testi sonucunda 0.96 değeri elde edilmiş, bu da

verilerin faktörlerle ayrıştırılmasına son derece uygun olduğunu kanıtlamıştır. Analiz sonucunda ölçeğin toplam 25 maddeden oluştuğunu ve dört temel faktöre ayrılan yapıya dönüştürüldüğünü göstermiştir. Bu dört faktör, ölçeğin temel psikolojik yapılarını temsil etmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Ölçek Geliştirme Çalışması

Format: Öz Bildirim Envanteri

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler (Eğitimciler)

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan öğretmen popülasyonu)

Popülasyon Detayları: Ölçek, farklı branş ve deneyim seviyelerindeki öğretmenler üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçeği kullanılarak derecelendirme yapılmıştır (1= Hiç Katılmıyorum; 5= Tamamen Katılıyorum).

Anahtar Kelimeler

Öğretmen yeterlilikleri, Eğitim, Öğretmenlerin Eğitimde Yeterlilik Düzeyleri Ölçeği, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Yapı Geçerliliği, Güvenirlik

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Uğur Akın

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: akinuur@gmail.com

Yazışma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2015

İzinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin kullanım izinleri ve olası ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Uğur Akın ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

Akın, U., & Yıldırım, N. (2015). Öğretmenlerin Eğitim İnanma Düzeyleri Ölçeği (ÖEİDÖ): Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *e-International Journal of Educational Research*, 6(1), 70-83.

Makalenin orijinal PDF dosyası şu adresten indirilebilir: [ogretmenlerin-egitime-inanma-duzeyleri-olcegi-toad.pdf](#)

Dergipark üzerinden makaleye erişim: [dergipark.ulakbim.gov.tr](#)

Öğretmenlerin Eğitim İnanma Düzeyleri Ölçeği Maddeleri

Ölçek, dört alt boyut ve toplamda 25 madde içermektedir. Aşağıda her bir alt boyutu temsil eden örnek maddeler sunulmuştur:

Toplumsallaştırma: "Öğrencilerin mutlu birer birey haline getirildiğine inanıyorum."

Bireysel Farklılıklar: "Öğrencilerin becerilerine uygun ortamlar hazırlanmasına inanıyorum."

Çok Yönlü Gelişim: "Öğrencilerin sosyal yönden geliştirildiğine inanıyorum."

Üst Öğrenime Hazırlanma: "Öğrencilerin her alanda okuryazar bireyler olarak yetiştirildiğine inanıyorum."